

Čís. 628.

Zákon o zajištění půdy drobným pachtýřům ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n.

Pacht pozemku, jenž přenechán byl velkostatkem za mírnější pachtovné místnímu kováři proti tomu, že dle smlouveného cenníku bude pro velkostatek konati celoročně veškeru kovářskou práci s předností před jinými zákazníky, není pachtem v důsledku celoročního služebního poměru po rozumu § 3, odstavce čtvrtého zákona.

(Rozh. ze dne 17. srpna 1920, R I 601/20.)

Smlouvou z r. 1887 propachtoval velkostatek kováři několik pozemků za mírnější pachtovné, než-li bylo jinak placeno; touž smlouvou převzal kovář závazek, že bude celoročně konati veškeru kovářskou práci, již mu správa dvora odevzdá k provedení a to před jinými pracemi od jiných zákazníků mu svěřenými; mezi stranami smluven byl cenník, dle něhož měly býti odměňovány práce kovářem konané; správě dvora vyhrazeno pacht vypovědět, kdyby kovář podmínkám nevyhověl. Požadovací nárok pachtýřův byl oběma nižšími soudy zamítnut hlavně z toho důvodu, že pozemky byly kováři propachtovány jedině a výhradně v důsledku jeho celoročního námezdního a služebního poměru vůči propachtovateli, čímž nastal vylučující důvod ve smyslu § 3 odstavce čtvrtý požadovacího zákona.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu požadovatele z jiných důvodů a uvedl v otázce právě uvedené v

důvodech:

Mínění nižších soudů, že požadovací nárok stěžovatelův jest vyloučen podle § 3, odstavec čtvrtý, požad. zák., poněvadž pacht byl další odměnou za kovářské práce pachtýřem dle smlouvy konané, nelze přisvědčiti. Podle § 3 odstavec čtvrtý zákona nepřísluší požadovací nárok pachtýři jen tehdy, koná-li práce, za které je částečně pachtem odměňován, na základě služebního poměru vůči propachtovateli. Není zjištěno, že požadovatel byl ve službě velkostatku, v přípise ředitelství velkostatku, který stěžovatel ovšem jen v opise předložil, se naopak praví, že požadovatel nebyl v žádném služebním poměru k velkostatku, nýbrž nájemcem kovářny. Je-li tomu tak, byl samostatným podnikatelem, který podle nájemní smlouvy byl povinen, kovářské práce pro velkostatek za smlouvenou odměnu konati. Nelze také souhlasiti s míněním rekursního soudu, že požadovateli byly pozemky propachtovány jako část mzdy. Podle smlouvy byl požadovatel za práce velkostatku konané odměňován podle smlouveného cenníku, kdežto pozemky mu byly propachtovány se závazkem, že bude veškerou práci kovářskou, mu správou dvora k provedení odevzdanou celoročně konati, a to přede všemi jinými pracemi pro jiné zákazníky. Z tohoto ustanovení smlouvy vyplývá, že užívání pozemku nebylo částí mzdy, nýbrž zvláštní odměnou za závazek konati veškerou práci celoročně pro velkostatek a to před ostatními pracemi.